

NTIN060 | Homework 03/1

Milan Wikarski (milan@wikarski.sk)

Zadanie

1. Najkratší objížďka.(4. př 2. stránka z cvičení.) Pro neorientovaný graf G a hranu e nalezněte nejkratší cyklus obsahující hranu e .

Riešenie

Uvažujme neorientovaný graf $G = (V, E)$. Ďalej uvažujme nejakú hranu $e = \{v_0, u_0\}$. Definujme graf $G' = (V, E \setminus e)$ (graf G bez hrany e). V grafe G' bude najkratšia cesta $P = (v_0, \dots, u_0)$ medzi vrcholmi v_0 a u_0 spolu s hranou e tvoriť kružnicu $C = (v_0, \dots, u_0, v_0)$.

Stačí teda trochu poupraviť algoritmus DFS tak, aby začínal vo vrchole v_0 , ignoroval hranu e , a keď nájde hranu, medzi nejakým vrcholom a vrcholom u_0 , zastaví sa a vráti hľadanú kružnicu. Algoritmus si bude počas behu držať pole predchodcov P , aby sme spätne vedeli nájsť vrcholy tvoriace kružnicu. Okrem toho si bude držať pole S , kde $S[v] = 0$, ak vrchol v ešte nebol objavený a $S[v] = 1$, ak vrchol v už objavený bol.

Ak algoritmus prejde všetky vrcholy, a cestu medzi v_0 a u_0 nenájde, znamená to, že hrana e v grafe G neležala na kružnici. V takom prípade vráti hodnotu `null`.

ALGORITHMUS: NejkratsiObjizdka

INPUT: graf $G = (V, E)$ a hrane $e = \{v_0, u_0\}$

OUTPUT: Postupnosť vrcholov $C = (u_0, \dots, v_0, u_0)$

```
1. queue <- new Queue()           < vytvoríme si prázdnu frontu
2. for  $\forall v \in V$ :
3.    $P[v] \leftarrow \text{null}$ 
4.    $S[v] \leftarrow 0$ 
5.  $S[v_0] \leftarrow 1$ 
6. queue.enqueue( $v_0$ )           < Začneme vo  $v_0$ 
7. while (queue is not empty):
8.    $v \leftarrow \text{queue.dequeue}()$    < Vyberieme  $v$  z fronty
9.   for ( $\forall u$ ;  $u$  is neighbour of  $v$ ) < Každý vrchol  $u$  spojený hranou s vrcholom  $v$ 
10.    if ( $\{v, u\} \neq e$  and  $S[u] = 0$ ): < Ignorujeme hranu  $e$  a objavené vrcholy
11.       $S[u] \leftarrow 1$              < Označíme vrchol  $u$  ako objavený
12.       $P[u] \leftarrow v$            < Uložíme predchodcu  $u$ 
13.      if ( $u == u_0$ ):
14.        return  $C(u, P)$           < Vrátime kružnicu
15.      else:
16.        queue.enqueue( $u$ )         < Pridáme  $u$  na koniec fronty
17. return null                    <  $e$  neleží na kružnici
```

Kružnica z predchodcov

Nasledujúci algoritmus popisuje, ako dostaneme kružnicu z pola predchodcov:

ALGORITHMUS: KruznicPredchodci

INPUT: Pole predchodcov P a vrchol $u = u_0$

OUTPUT: Kružnica $C = (u, \dots, v_0, u)$

```
1.  $C = (u)$ 
2.  $v \leftarrow u$ 
3. while ( $P[v]$  is not null):
```

```
4. C <- (C, P[v])          <- Pridaj v na koniec C
5. v <- P[v]
6. C = (C, u)              <- Pridaj u na koniec C
7. return c
```

Fronta

Neuvádzam tu pseudokód pre implementáciu fronty, ale uvediem jej očakávané správanie. Fronta bude mať 2 funkcie:

- `enqueue(item)` - vloží `item` na koniec fronty.
- `dequeue()` - vyberie prvok zo začiatku fronty a vráti ho

Ďalej predpokladáme, že existuje spôsob, ako overiť, či je front prázdna.

Dôkaz správnosti

Najkratšia cesta z `v0` do `u0` v grafe $G' = (V, E \setminus e)$ spolu s hranou `e` tvoria najkratšiu kružnicu `c`, ktorej hrana `e` patrí. Zrejme, ak `e` leží na kružnici, tak po odobratí sa graf nemôže rozpadnúť na komponenty súvislosti. Existuje teda nejaká cesta z `v0` do `u0`, ktorá spolu s `e` tvorí kružnicu. Najkratšia takáto cesta musí tvoriť najkratšiu kružnicu.

Cesta, ktorú náš algoritmus nájde z vrchola `v0` do vrchola `u0` v grafe G' bude tou najkratšou, pretože sme použili upravený algoritmus BFS.

Časová a priestorová zložitosť

Označme si $n = |V|$ počet vrcholov a $m = |E|$ počet hrán.

Časová zložitosť

Rozdelme si algoritmus na 3 fázy:

1. Inicializácia

Inicializácia prebehne v čase $O(n)$, pretože inicializujeme hodnoty `P[v]` a `S[v]` pre všetky $v \in V$.

2. Prehľadávanie grafu

Algoritmus prehľadáva graf G , ale ignoruje hranu `e`. Každý vrchol navštívime práve raz, a teda pre každý vrchol preskúmame všetky jeho hrany práve raz. Každá hrana spája práve 2 vrcholy. Spolu to máme $O(n + 2m)$.

3. Budovanie kružnice

Počas budovania kružnice (viz. algoritmus `KružnicaPredchodci`) musíme prechádzať pole predchodcov `P`, dokým nenarazíme na taký vrchol, ktorý predchodcu nemá. To bude zrejme vrchol, v ktorom sme začali, a teda vrchol `v0`. V najhoršom prípade prejdeme všetky vrcholy (to by sa stalo, ak by graf G bol kružnica). V najhrošom prípade teda máme $O(n)$ prechodov while cyklom.

Po súčte všetkých troch fáz dostaneme $O(3n + 2m) = O(n + m)$.

Priestorová zložitosť

Algoritmus pracuje s pomocnými polami `S` a `P`, ktoré majú dĺžku n . Okrem toho potrebuje pamäť pre frontu, kde v jeden moment nemôže byť viac, ako n prvkov. Spolu teda vyžaduje $O(3n) = O(n)$ pamäte.